

[terug](#) naar inhoudsopgave

Flink aandeel opbrengst appels en blauwe bessen te danken aan wilde bijen

9 sept 2015

Insecten zijn onmisbaar voor de bestuiving van gewassen in de tuinbouw. Wilde bijen spelen daarbij een belangrijke rol. De bijdrage van wilde bijen aan de productiewaarde van appels en blauwe bessen bedraagt jaarlijks duizenden euro's per hectare. Alleen al voor de Elstar-appel komt dit voor heel Nederland neer op wel 16 tot 20 miljoen euro. Dat blijkt uit onderzoek van Alterra Wageningen UR in samenwerking met EIS Kenniscentrum Insecten en Naturalis in opdracht van het ministerie van Economische Zaken.

Staatssecretaris Dijksma van Economische Zaken: "Dit onderzoek maakt duidelijk dat wilde bijen niet alleen essentieel zijn voor de natuur, maar ook voor de landbouw. We moeten er met elkaar voor zorgen dat deze belangrijke bestuivers hun nuttige werk kunnen blijven doen. Dat is goed voor de kwaliteit van het fruit en voor de biodiversiteit in Nederland."

Grotere en betere vruchten

Naast de honingbij zijn er honderden soorten wilde bijen in Nederland, maar hun belang voor de bestuiving van gewassen was tot nu toe onbekend. Op enkele tientallen bedrijven werd de bijdrage van deze wilde bestuivers onderzocht aan de opbrengst van appels (het ras Elstar) en blauwe bessen (de rassen Duke en Liberty).

Door bepaalde bloemen af te schermten met fijn gaas, kon worden nagegaan welk deel van de opbrengst afhankelijk is van bestuiving door onder meer wilde bijen. Wilde bijen zorgden niet alleen voor een flink hoger aantal kilogrammen vruchten, maar de vruchten waren ook van een hogere kwaliteit. De appels werden groter, en in sommige jaren ook beter van vorm, waardoor een groter percentage vruchten in de hoogste kwaliteitsklasse terechtkwam. Alterra-onderzoeker Arjen de Groot: "En dat vergroot uiteraard de netto winst voor de teler."

Wilde bijen spelen daarbij een opvallend grote rol. "Wilde bijen blijken veel beter te presteren dan honingbijen in de overdracht van pollen op bloesems van Elstar-appelbomen," zegt De Groot. "Hoewel ze in minder grote aantallen voorkomen dan honingbijen, nemen ze meer dan de helft van de totale bestuiving van appelbloesems voor hun rekening." Daardoor maakt de bijdrage van wilde bestuivers mogelijk zelfs het verschil tussen een rendabele of een niet-rendabele Elstar-teelt. En ook bij blauwe bessen is er een flink effect: de netto winst lijkt daar ongeveer 12 procent lager uit te vallen als wilde bijen zouden ontbreken.

Bloemrijke omgeving

Deze resultaten zijn belangrijk, omdat niet alleen honingbijen momenteel onder druk staan. Ook veel soorten wilde bijen nemen in aantal af, ongeveer de helft ervan staat op de Rode Lijst. Telers kunnen zelf veel doen om meer wilde bestuivers op hun bedrijven te krijgen. Denk daarbij aan het behouden of vergroten van de bloemenrijkdom rondom hun percelen of tussen gewasrijen en het planten van

bloeiende houtige gewassen langs perceelranden en op overhoeken.